

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 4 marca 2023 r.

ZP-KNPS.431.7.3.2023.EL

Pani
Anna Lipka
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Marcinowicach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 13-14 lutego 2023 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205 ze zm.) oraz art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.) zespół kontrolerów: Ewa Lasota - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Marcinowicach z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2022 r. do dnia 13 lutego 2023 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2022 r. do dnia 13 lutego 2023 r. natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 13 lutego 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2023 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach w dniu 3.03.2023 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 17.

Jednostką kieruje Pani Anna Lipka zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach od dnia 20 października 2014 roku.

Wójt Gminy Marcinowice upoważnił:

1. Panią Annę Lipkę – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach na podstawie:
 - ✓ Zarządzenia nr 60 z dnia 13.06.2019 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.
 - ✓ Zarządzenia nr 85/2014 z dnia 14.08.2014 r. do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydawania w tych sprawach decyzji.
 - ✓ Zarządzenia nr 87/2016 z dnia 31.08.2016 r. do przekazywania informacji gospodarczej w zakresie ustalonym ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- ✓ Zarządzenia nr 109/2016 z dnia 23.12.2016 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
 - ✓ Zarządzenia nr 106/2016 z dnia 23.12.2016 r. do prowadzenia postępowania w sprawie jednorazowego świadczenia, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
2. [REDACTED] Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach na podstawie:
- ✓ Zarządzenia nr 151/2015 z dnia 31.12.2015 r. do prowadzenia (...) postępowań i wydawania decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych, do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, (...).
 - ✓ Zarządzenia nr 22/2016 z dnia 9.03.2016 r. oraz upoważnienia nr 86/2016 z dnia 31.08.2016 r. do przekazywania informacji gospodarczej w zakresie ustalonym ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa w art.28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
 - ✓ Zarządzenia nr 108/2016 z dnia 23.12.2016 r. do prowadzenia postępowania w sprawie jednorazowego świadczenia, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
 - ✓ Zarządzenia nr 107/2016 z dnia 23.12.2016 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
 - ✓ Zarządzenia nr 63/17 z dnia 26.09.2017 r. do przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego od dłużnika alimentacyjnego.

W okresie objętym kontrolą Pani ██████████ zajmująca się realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” nie posiadała wymaganego na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych pisemnego upoważnienia do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych, Ponadto ww. osoba nie posiadała upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia 4000,00 zł, wymaganych na podstawie art. 10 ust. 13 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Na dzień kontroli Pani ██████████ nie posiadała ww. upoważnień, ponieważ stosowne upoważnienie posiada Kierownik GOPS. ██████████ otrzyma stosowne upoważnienie w dniu kontroli”.

(dowód: akta kontroli str.57-60)

W dniu 14.02.2023 r. kontrolującym zostało przedstawione Zarządzenie Wójta Gminy Marcinowice nr 15/2023 z dnia 14.02.2023 r. w sprawie upoważnienia ██████████ ██████████ do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych oraz do prowadzenia postępowań w sprawie jednorazowego świadczenia, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Anna Lipka – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach – zatrudniona od 20 października 2014 r.

██
██

(dowód: akta kontroli, str. 51)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz jednorazowego świadczenia w wysokości

4 000,00 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. 2023 r., poz. 390) – zwanej dalej ustawa o świadczeniach rodzinnych,
2. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. 2017 r., poz. 1466),
3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. 2021 r. poz. 1481),
4. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. 2022 r., poz. 1205 ze zm.) – zwanej dalej ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
5. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. 2017 r., poz. 1467),
6. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 1329 ze zm.),
7. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234),
8. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2022 r., poz. 2000 ze zm.) - zwanej dalej k.p.a.,

9. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138),
10. Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (t.j. Dz.U. 2021 poz.199).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Anna Lipka – Kierownik Ośrodka.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marcinowicach został powołany na mocy Uchwały Nr XIII/46/90 z dnia 5 kwietnia 1990 roku Gminnej Rady Narodowej w Marcinowicach w sprawie utworzenia terenowej jednostki budżetowej realizującej zadania w zakresie pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr XVII/94/04 Rady Gminy Marcinowice z dnia 30 czerwca 2004 r. ze zm.
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach z dnia 12 marca 2019 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że: *„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje obowiązek wynikający z art. 26 ust. 6 ustawy o świadczeniach w następujący sposób:*

- *Informację zamieszczoną w pouczeniu decyzji przyznającej świadczenia.*
- *Zamieszczenie informacji na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.*
- *Zamieszczenie informacji w mediach społecznościowych – Facebook.*
- *Wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach”.*

(dowód: akta kontroli, str. 53)

Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub

w czasie porodu przekazywane są na konta bankowe świadczeniobiorców, gotówką w kasie GOPS lub przekazem pocztowym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marcinowicach, czynny: Poniedziałek, Środa, Czwartek: 7.00-15.00, Wtorek: 7.00-17.00, Piątek: 7.00-13.00

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2022/2023 do dnia 13.02.2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach wpłynęło 157 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w okresie zasiłkowym 2022/2023 przekazano 2 wnioski, W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 1 wniosek.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Marcinowicach wypłacono 556 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 116,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 394,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 43,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 3.

Ośrodek wypłacił 360 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 4,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 12,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 15,

- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy – 15,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 3,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 11,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 51,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 140,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 125.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 379 zasiłków pielęgnacyjnych, 148 świadczeń pielęgnacyjnych, 8 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 8 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 26 świadczeń rodzicielskich.

Ośrodek w okresie od 1.11.2022 r. do 13.02.2023 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 547 168,31 zł.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli świadczenia rodzinne pobierało 218 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnione było 89 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 31 rodzin,
- na 2 dzieci – 33 rodziny,
- na 3 dzieci – 13 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 12 rodzin.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli Ośrodek wydał łącznie 119 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 11 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji 2 wnioskodawców złożyło odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło zaskarżoną decyzję i rozstrzygnęło sprawę.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych,

świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1.S.Ł. - GOPS/ZR/67/12/2022 z dnia 1.12.2022 r.,
GOPS/JZ/28/11/2022 z dnia 15.11.2022 r.
- 2.A.K. - GOPS/ZR/65/12/2022 z dnia 1.12.2022 r.
- 3.J.P. - GOPS/ZR/95/12/2022 z dnia 5.12.2022 r.
- 4.D.P. - GOPS/ZR/8/10/2022 z dnia 19.10.2022 r.
- 5.A.S. - GOPS/JZ/31/01/2023 z dnia 2.01.2023 r.
- 6.E.G.-Sz. - GOPS/ZR/32/10/2022 z dnia 28.10.2022 r.
- 7.A.Dz. - GOPS/ZR/12/10/2022 z dnia 20.10.2022 r.
- 8.A.F. - GOPS/SP/7/01/2023 z dnia 2.01.2023 r.,
GOPS/ZP/11/01/2023 z dnia 2.01.2023 r.
- 9.A.M. - GOPS/ZR/39/11/2022 z dnia 10.11.2022 r.
- 10.K.D. - GOPS/SZO/3/11/2022 z dnia 9.11.2022 r.
- 11.M.Cz. - GOPS/SZO/4/11/2022 z dnia 15.11.2022 r.
- 12.E.R. - GOPS/ZR/61/11/2022 z dnia 30.11.2022 r.
- 13.G.W. – GOPS/ŚR/46/06/2022 z dnia 14.06.2022 r.
- 14.P.S. – GOPS/ŚR/44/04/2022 z dnia 12.04.2022 r.
- 15.W.T. – GOPS/ZR/183/01/2023 z dnia 13.01.2023 r.
- 16.D.S. – GOPS/ZR/15/10/2022 z dnia 20.10.2022 r.
- 17.W.C. – GOPS/ZR/45/11/2022 z dnia 16.11.2022 r.
- 18.A.B. – GOPS/ZR/100/12/2022 z dnia 6.12.2022 r.
- 19.M.B. – GOPS/ZR/73/12/2022 z dnia 1.12.2022 r.
- 20.D.B. – GOPS/ZR/1/10/2022 z dnia 17.10.2022 r.
- 21.K.P. – GOPS/ŚP/4/11/2022 z dnia 15.11.2022 r.
- 22.A.G. – GOPS/ZR/190/01/2023 z dnia 24.01.2023 r.
- 23.K.Ż. – GOPS/JZ/27/11/2022 z dnia 14.11.2022 r.
- 24.O.P. – GOPS/ZP/2/11/2022 z dnia 14.11.2022 r.
- 25.M.K. – GOPS/ZP/8/12/2022 z dnia 1.12.2022 r.
- 26.S.P. – GOPS/JZ/30/01/2023 z dnia 2.01.2023 r.
- 27.S.K. – GOPS/ZR/196/01/2023 z dnia 27.01.2023 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 37 zasiłków rodzinnych oraz 52 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 2,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 4,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 7,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 2,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 22,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 13,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 4 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Marcinowicach, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

GOPS w Marcinowicach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- - CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowało się zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie strony o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marcinowicach zwracał się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. Postępowanie kontrolne wykazało, iż w odniesieniu do decyzji ustalających prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności przykładowo sprawa nr 8 A.F oraz nr 10 K.D. w aktach sprawy znajdowały się dodatkowe dokumenty tj. orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności, natomiast brak w dokumentacji sprawy informacji o weryfikacji członka rodziny z niepełnosprawnością w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMOON/.

Zgodnie z art. 77 kodeksu postępowania administracyjnego fakty znane organowi z urzędu nie wymagają zbierania dodatkowych dowodów. Jednak przepis szczególnie

wprowadza w omawianym zakresie dodatkowe wymogi. Zgodnie z art. 23b ust. 1, w związku z art. 23 ust. 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych, weryfikacja osób za pomocą portalu emp@tia poprzez usługę EKSMOON ma charakter obligatoryjny.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownicy Ośrodka weryfikują orzeczenia o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności głównie poprzez wgląd w oryginał ww. dokumentu oraz sporządzenie kserokopii. W przypadku braku takiej możliwości pracownicy drukują potwierdzenie danych z orzeczenia za pośrednictwem Empatii”.

(dowód, akta kontroli, str. 61)

2. W sprawie nr 6 (E.G.-Sz.) przyznano prawo do świadczeń rodzinnych w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Ustalając dochód rodziny organ utracił wszystkie dochody za 2021 r. członka rodziny wnioskodawcy nie ustalwszy z jakiego tytułu została uzyskana kwota 724,86 zł (wynikając z różnicy kwot pomiędzy rozliczeniem z Urzędem Skarbowym a sumą wszystkich Pit -11 za 2021 r. dostarczonych do dokumentów w celu potwierdzenia kwot dochodu utraconego za rok bazowy) i czy podlega ona utracie. Ośrodek nie wezwał strony do uzupełnienia wniosków o brakujące dokumenty.

Zgodnie z art. 23 ust. 4d ustawy o świadczeniach rodzinnych w przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenia rodzinne należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

W myśl § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych z dnia 27 lipca 2017 r. ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również odpowiednio dokumenty stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio: dokument, w tym oświadczenie, określający datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

W myśl art. 24a ust 2 ww. ustawy w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje

wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Strona poinformowała, że dochody Pana D.Sz. tj. męża wnioskodawcy, w wysokości 724,86 zł stanowiły dochody z tytułu pobranego zasiłku chorobowego z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych <za 2021>. Strona została poinformowana o konieczności złożenia oświadczenia dot. utraty, jednak nie dostarczyła ww. dokumentu do dnia dzisiejszego. Pracownik Pani A.F. przez natłok obowiązków nie wezwał strony pisemnie do dostarczenia braków formalnych ”.

(dowód, akta kontroli, str.63)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marcinowicach, w okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 2 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację jednej przekazanej sprawy:

1.M.W.

W skontrolowanej sprawie stwierdzono, że na złożonym wniosku widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wniosku wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr PESEL, oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanej sprawie nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wniosku podano skład rodziny.

We wniosku wskazano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Wniosek wraz z dokumentacją przekazany zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

W sprawdzonej sprawie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2022/2023 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 33 osobom z 25 rodzin.

W okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia kontroli wypłacono 116 świadczeń na łączną kwotę 47 004,91 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 100,
- w wieku 18 – 24 lat – 12,
- 25 lat i więcej – 4.

W okresie od dnia 1.10.2022 r. do dnia 13.02.2023 r. Ośrodek wydał 27 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym jedną decyzję odmowną. Od decyzji nikt nie wniósł odwołania do organu II instancji

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 11 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 5 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.G.D. – GOPS/FA/23/10/2022 z dnia 20.10.2022 r.

2.K.A. – GOPS/FA/26/01/2023 z dnia 3.01.2023 r.

3.A.B. – GOPS/FA/20/10/2022 z dnia 19.10.2022 r.

4.M.S. – GOPS/FA/6/09/2022 z dnia 1.09.2022 r.

5.E.P.-S. – GOPS/FA/12/10/2022 z dnia 4.10.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1205 ze zm.).

W okresie świadczeniowym 2022/2023 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 16 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 14 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Otrzymano 10 wniosków od organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. W 2 sprawach przeprowadzono wywiad oraz odebrano oświadczenie majątkowe. Nie informowano PUP o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego. W okresie objętym kontrolą nie kierowano wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Nie występowano z wnioskiem o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Wystosowano 23 wnioski o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek nie wydał żadnych decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz żadnych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Wszczęto jedno postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej przekazano 71 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marcinowicach zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A, ul. Lubiańska 38, 31-476 Kraków,
2. Rejestr Dłużników ERIF - Biuro Informacji Gospodarczej S.A. Plac Bankowy 2, 00- 095 Warszawa,
3. BIG InfoMonitor S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Z. Modzelewskiego 77, 02-679 Warszawa,
4. KIDT BIG SA, ul. Poleska 44,25-325 Kielce,
5. Krajowy Rejestr Długów BIG SA, ul. Armii Krajowej 21, 51-214 Wrocław.

(dowód, akta kontroli, str.55)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marcinowicach działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji (art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów). Kierownik GOPS w Marcinowicach poinformował *„Organ nie korzysta z uprawnień wynikających z art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, gdyż podczas przyjmowania wniosków o świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyjmowane są także oświadczenia strony odnośnie osób zobowiązanych do alimentacji względem osób uprawnionych. Wierzycielom udzielana jest informacja o możliwości wystąpienia do sądu w sprawie roszczeń alimentacyjnych m.in. od dziadków, jednakże wierzyciele nie są zainteresowani tą formą by nie pogarszać relacji dziadkowie-wnuki”*.

(dowód, akta kontroli, str. 71)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 5 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (K.M.), nr 2 (M.J.-Z.), nr 3 (P.Sz.), nr 4 (M.C.), nr 5 (P.K.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości

zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Marcinowice, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Marcinowice, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczone.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W kontrolowanej sprawie nr 2 (M.J.-Z.) wydłużono termin podejmowania działań wobec dłużnika. Decyzja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego została wydana w dniu 29.08.2022 r. natomiast wniosek o podjęcie działań do gminy właściwej dłużnika został sporządzony w dniu 8.12.2022 r. dotyczącej

podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Zgodnie z zasadą praworządności wyrażoną w art. 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Natomiast według art. 35 ww. ustawy organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy wnikliwie i szybko, bez zbędnej zwłoki, natomiast w § 3 tego przepisu wskazano, że załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, przy czym w myśl art. 36 § 1 ww. ustawy o każdym przypadku niezakończona sprawa w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

W art. 35 § 3 ww. ustawy założono możliwość, iż sprawa przedstawiona organowi do załatwienia może okazać się zbyt kompleksowa i zawiła, aby mógł on wydać rozstrzygnięcie w podstawowym terminie 1 miesiąca. W takiej sytuacji organ ma prawo do przedłużenia terminu jej załatwienia do 2 miesięcy od daty wszczęcia postępowania.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik prowadzący postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w wyniku natłoku obowiązków związanych z rozpoczęciem okresu zasiłkowego w sprawie świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego przesłał ww. wniosek z przekroczeniem terminu określonego w art. 35 kpa”.

(dowód akta kontroli str.75)

2. W kontrolowanej sprawie nr 2 (M.J.-Z.) wydłużono termin poinformowania dłużnika o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej, informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy,

b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. poz. 732 i 1366) zaliczek alimentacyjnych,

c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz.U. z 1991 r. poz. 200_z późn. zm) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Decyzja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego została wydana w dniu 29.08.2022 r. natomiast informacja do dłużnika została sporządzona w dniu 8.12.2022 r.

Analogicznie jak w sprawie opisanej w punkcie wyżej zastosowanie tu ma art. 6 oraz art. 35 ww. ww. ustawy.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Pracownik prowadzący postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w wyniku natłoku obowiązków związanych z rozpoczęciem okresu zasiłkowego w sprawie świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego przestał ww. informację z przekroczeniem terminu określonego w art. 35 kpa”.

(dowód akta kontroli str.73)

5. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.).

W okresie od 1.01.2017 r. do 13.02.2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marcinowicach wpłynęło 6 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 6 osobom oraz wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 24 000,00 zł. Ośrodek wydał 6 decyzji administracyjnych w sprawie jednorazowego świadczenia. Od treści wydanych decyzji strony nie wniosły odwołań do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzje administracyjne o następujących numerach:

1.A.B. – GOPS/ZŻ/4/06/2022 z dnia 6.06.2022 r.

2.K.K. – GOPS/ZŻ/5/07/2022 z dnia 27.07.2022 r.

3.A.K. – GOPS/ZŻ/1/11/2020 z dnia 17.11.2020 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożone były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosków dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie, tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej,
- zaświadczenie lekarskie/zaświadczenie wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu (poza sprawą nr 2).

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalania prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. W skontrolowanych decyzjach w sposób prawidłowy określano jej składniki. Decyzje zawierały datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania. Rozstrzygnięcia decyzji wskazywały dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznawano i wypłacano w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzje administracyjne wydano w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 2 (K.K.) uwzględniono w dokumentacji, zaświadczenie o pozostawaniu pod opieką medyczną w ciąży nie spełniające wymogu wzoru zawartego w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką. Przedstawione zaświadczenie nie zawiera potwierdzenia pozostawania pod opieką medyczną w każdym trymestrze ciąży.

Zgodnie z § 2 pkt 3 ww. rozporządzenia wzór zaświadczenia, o którym mowa w § 1 pkt 2, jest określony w załączniku do rozporządzenia.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W trakcie rozpatrywania wniosku o ustalenie prawa do ww. świadczenia, zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną zostało przyjęte w wersji, którą strona dostarczyła od lekarza prowadzącego bez określenia trymestrów ciąży. Powodem było niedopatrzenie pracownika GOPS – A.F.”.

(dowód akta kontroli str.65)

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak weryfikacji niepełnosprawnego członka rodziny w bazie EKSMOON,
2. Wydanie decyzji dotyczącej świadczeń rodzinnych bez kompletu dokumentów potwierdzających utratę dochodów,
3. Nieterminowe przekazywanie wniosków do gminy właściwej dłużnika o podjęcie działań w stosunku do dłużników alimentacyjnych,
4. Nieterminowe przekazywanie informacji do dłużników alimentacyjnych o przyznanych świadczeniach osobom uprawnionym i obowiązku zwrotu wypłaconych świadczeń,
5. Uwzględnianie w dokumentacji niewłaściwego zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod opieką lekarską kobiety w ciąży.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Weryfikować niepełnosprawnych członków rodzin w systemie EKSMOON.

Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 w związku z art. 23 ust. 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Z 2023 r. poz. 390).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. W przypadku utraty lub uzyskania dochodu wzywać o dokumenty, w tym oświadczenia, potwierdzające okres i formę zatrudnienia.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4d, art. 24a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390.) oraz § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Działania wobec dłużników alimentacyjnych podejmować zgodnie z terminami zawartymi w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego.

Podstawa prawna: art. 6 i art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.(t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Przekazywać informację dłużnikom alimentacyjnym o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym zgodnie z terminami zawartymi w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Podstawa prawna: art. 6 i art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego.(t.j. Dz.U. 2022 r., poz. 2000 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Uwzględniać w dokumentacji, zaświadczenie o pozostawaniu pod opieką medyczną w ciąży spełniające wymóg wzoru zawartego w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką. Przedstawione zaświadczenie nie zawiera potwierdzenia pozostawania pod opieką medyczną w każdym trymestrze ciąży.

Podstawa prawna: § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką.(t.j. Dz.U. 2021 poz.199).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Marcinowice, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilia
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Marcinowice
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt

